

С. М. Ховрак
Кременчуцький ліцей № 4 «Кремінь»
м. Кременчук
khovraksvetlana@gmail.com

ТВОРЧИСТЬ УЧИТЕЛЯ – ЦЕ СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Особливої актуальності на сучасному етапі розвитку суспільства набуває забезпечення належної математичної підготовки учня. Це обумовлено насамперед тим, що сьогодні переважна більшість спеціальностей потребують високих математичних знань, а тому збільшується кількість школярів, для яких математика стає професійно важливим предметом. Повноцінна освіта сучасної людини неможлива без належної математичної підготовки. Також вивчення математики є важливим для розвитку творчої, інтелектуально розвиненої особистості [2]. Тому сучасна педагогічна система математичної освіти вимагає пошуку нових шляхів викладання математики.

Нам, учителям, часто здається, що ми володіємо ключами від знань і, що саме ми, маємо передати їх дітям. Але життя змінилось, і необхідно використовувати сучасні технології. Тому змінюються вимоги до вчителя, для учнів він повинен стати насамперед порадиником, перебувати в постійному творчому пошуку. На першому місці зараз особистість школяра з його неповторною індивідуальністю. Отже, потрібно розвивати здібності дитини, формувати її особистість.

За умов постійних змін у суспільстві повинна змінюватись й освіта, оскільки саме освіта є основою розвитку інтелектуального й духовного потенціалу нації, покращення якості життя. Відповідно, розвиток освіти має базуватись на існуючих традиціях, однак, формувати та враховувати нові, щоб основні якості людини, такі як доброта, порядність залишалися на першому плані. Суспільні зміни вимагають творчого пошуку в структурі відносин між вчителем і учнями, вчителем і батьками. Кожного нового дня починається новий урок – новий пошук ефективності співробітництва та співтворчості вчителя й учня, адже від учнів залежить майбутнє нашої держави.

Особливо варто виділити особистісно зорієнтоване навчання, яке дає можливість розкрити індивідуальність кожної дитини. Досвід роботи свідчить про те, що особистісно зорієнтоване навчання є одним з найефективніших, адже його основна мета – створити комфортні умови навчання, за яких кожний учень відчує свою необхідність, упевненість у собі та матиме змогу розкрити свої здібності. Тоді підвищиться інтерес учнів до процесу пізнання на уроці та зросте його ефективність. Важливими у процесі створення позитивного ставлення та мотивації до вивчення математики є успіх та похвала. Адже, успіх є головним джерелом зацікавленості учня. Тільки успіх дає задоволення від навчання й приводить в подальшому до ще кращих результатів. При цьому, досягнутий один раз успіх забезпечить заохочення й бажання працювати краще. А похвала, як один із видів нагороди, підвищує почуття гідності і діє як позитивний імпульс для досягнення нового успіху. Саме тому, дуже важливо підходити індивідуально до навчально-пізнавальної діяльності учнів, порівнюючи нинішній рівень учня з його попереднім рівнем і враховувати індивідуальний розвиток дитини.

В учителів математики є широкі можливості щодо інтелектуального розвитку учнів і формуючого впливу на особистість. Високий розвивальний потенціал мають проблемні ситуації, експерименти, дидактичні (рольові ігри), активні та інтерактивні технології [1]. А також математичні турніри, олімпіади, конкурси. Проте, основним структурним елементом навчального процесу був і залишається урок.

На основі аналізу спеціалізованої літератури та власного досвіду навчання школярів математики вважаю, що урок стає особистісно зорієнтованим, якщо учень не лише усвідомить мету своєї діяльності на уроці, важливу особисто для нього, але й навчатиметься вчитися. На таких уроках панує атмосфера співпраці та взаєморозуміння. Учні не просто слухають інформацію, яку надає вчитель, а постійно співпрацюють з ним у режимі діалогу, висловлюючи власні думки. У навчальному процесі активність учнів проявляється й у позакласній (позаурочній) роботі, в напруженні волі, а також в емоційних переживаннях.

Головною функцією вчителя є переконання учнів у важливості тих ідей, які він пропонує. Особистість учителя може бути сильним мотивуючим чинником. Педагог, що досконало і глибоко володіє знаннями зі свого предмету, будує логічно, чітко та доступно виклад навчального матеріалу, оперує цікавими деталями та фактами, вражає учнів великим кругозором. Саме так спрацьовує психологічний механізм наслідування. Від майстерності вчителя залежить те, чи зможе він використати такі методи і форми роботи з учнями, за яких у них сформуються позитивні мотиви для набуття знань, умінь і навичок.

Готуючись до уроків, учитель повинен знаходити шляхи гармонійного поєднання пізнання, практичної діяльності та спілкування на уроці. При цьому заохочуючи учнів, знаходити нові способи діяльності, аналізувати діяльність інших, робити висновки, узагальнювати. Учитель повинен створювати на уроці педагогічні ситуації спілкування, які дозволять кожному школяреві виявити ініціативу, самостійність, індивідуальність що забезпечить умови для його самореалізації та самовираження. Головне необхідно уникати формалізму, показувати учням необхідність вивчення даної конкретної теми.

Систематичне впровадження елементів особистісно зорієнтованого навчання дає свої позитивні результати: зростає зацікавленість учнів математикою, збільшується кількість учасників олімпіад, математичних конкурсів та турнірів, на яких учні показують високі результати та здобувають призові місця.

Література

1. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
2. Урок математики в сучасних технологіях: теорія і практика. Метод проектів, комп'ютерні технології, розвивальне навчання. – Х.: Основа, 2017. – 176 с.

Анотація. Ховрак С. М. *Творчість учителя - це сучасний підхід до навчально-пізнавальної діяльності учнів. Обґрунтовано необхідність удосконалення підходу до ефективного співробітництва та співтворчості в процесі навчально-пізнавальної діяльності учнів. Розглянуто інструменти підвищення зацікавленості учнів математикою.*

Ключові слова: навчально-пізнавальна діяльність, особистісно-зорієнтоване навчання, індивідуальність.

Summary. Khovrak Svitlana. *Teacher creativity as a modern approach to students' educational and cognitive activity. The article proves the need to improve the approach to effective cooperation and co-creation in the process of students' educational and cognitive activity. The author examines tools to increase students' interest in mathematics.*

Key words: educational and cognitive activity, personality-oriented learning, individuality.

Аннотация. Ховрак С. Н. *Творчество учителя как современный подход к учебно-познавательной деятельности учащихся. Обоснована необходимость совершенствования подхода к эффективному сотрудничеству и сотворчеству в процессе учебно-познавательной деятельности учащихся. Рассмотрены инструменты повышения заинтересованности учеников математикой.*

Ключевые слова: учебно-познавательная деятельность, личностно-ориентированное обучение, индивидуальность.